

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Rabadji Ivan Mihail, născut la 11 august 1957, originar și domiciliat or. Taraclia str. Lermontov 17.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 15.07.2015-17.12.2015
2. instanța de apel: 22.01.2016-26.04.2016
3. instanța de recurs: 13.07.2016 - 10.08.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 17 decembrie 2015, Rabadji Ivan Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Derivolcov Zaharia a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că la data de 09 august 2012, în jurul orei 10:30, Rabadji I. aflându-se în or. Taraclia pe str. Lermantov, văzându-l pe Derivolcov Z. împreună cu Derivolcov N., care treceau pe alături și duceau după sine un cărucior unde era încărcat un sac cu porumb, a început să strige și să îl ofenseze pe Derivolcov Z. în săvârșirea furtului de porumb de pe terenul său. După care s-a apropiat de Derivolcov Z. și pe neașteptate în prezența fiicei minore Derivolcov N., intenționat i-a aplicat lui Derivolcov Z. o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i leziuni corporale ușoare, după ce Rabadji I. a părăsit locul infracțiunii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Rabadji I. a fost calificată *de drept* în baza art. 287 alin. (1) Cod penal și anume – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau a altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

Acțiunile inculpatului Rabadji I. au fost recalificate de către prima instanță din prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal în prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Rabadji I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și să fie admisă acțiunea civilă a succesorului părții vătămate, Derivolcov N. privind încasarea prejudiciului moral și material.

În motivarea apelului a invocat, că:

- declarațiile inculpatului urmau a fi apreciate critic de către prima instanță, deoarece acestea contrazic circumstanțele stabilite în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești;

- prima instanță și-a întemeiat soluția în baza versiunii apărării, fără efectuarea amănunțită a analizei tuturor probelor în ansamblu;

- prima instanță pripit a ajuns la concluzia privind inadmisibilitatea probelor *piatra și cămașa*;

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat, ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel în urma verificării suplimentare a probelor, a constatat, că a fost confirmată pe deplin vinovăția inculpatului Rabadji I. în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a conchis, că vina inculpatului se confirmă prin declarațiile părții vătămate (*audiat în cadrul urmăririi penale, decedat la data de 04 octombrie 2015*) Derivolcov Z., succesorului legal al părții vătămate Derivolcov Nina, a martorului Derivolcov Nelli, și prin materialele cauzei, care sânt pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele și cu cele menționate supra, indicând la faptul că acțiunile inculpatului corect au fost reîncadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 august 2012 (f.d. 5 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 aprilie 2013 (f.d. 61 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 114 din 03 iulie 2013 (f.d. 75 v. 1).

Totodată, instanța de apel, a respins argumentele invocate de către partea acuzării, precum că prima instanță eronat a recalificat acțiunile săvârșite de către inculpat, deoarece din declarațiile martorului Derivolcov N., reiese, că nu a văzut nici o piatră în mâna lui Rabadji I. Astfel, instanța de apel a apreciat critic alegațiile invocate de către apelant, precum că partea vătămată și martorii au declarat în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, că inculpatul i-a aplicat lovituri

cu piatra lui Derivolcov Z., iar declarațiile lor se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală, însă din declarațiile martorului Derivolcov N. nu rezultă acest fapt, ci contrariul, mai mult nici prin raportul de expertiză medico-legală nr. 114 din 03 iulie 2013, nu a fost dovedit faptul folosirii exclusiv a pietrei în cauzarea leziunilor corporale.

Instanța de apel a menționat, că piatra a fost ridicată și anexată ca corp delict la materialele cauzei la data de 16 aprilie 2013, ne fiind clar dacă există careva motiv de ce nu a fost ridicată la data de 09 august 2012 – în momentul cercetării la fața locului.

Așadar, instanța de apel a stabilit, că martorul Derivolcov Nelli este singurul martor ocular, iar aceasta nu a văzut ca Derivolcov Z. să fi fost lovit cu careva obiect de către inculpat.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat, că prima instanță corect a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal, în prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece prin ansamblul de probe nu a fost confirmat folosirea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale ale părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a menționat, că la individualizarea pedepsei prima instanță a luat în considerație prevederile art. 61, 75 Cod penal, potrivit cărora persoanelor recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale, luându-se în considerație și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal. Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului, de 2 ani închisoare pentru infracțiunea săvârșită, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de 1 an, îi va da posibilitate reală inculpatului să dovedească corectarea prin comportament adecvat și exemplar, fără a săvârși o nouă infracțiune, fiind o pedeapsă echitabilă și legală.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat, că nu se va pronunța deoarece succesul părții vătămate în ședința de judecată a instanței de apel a declarat că nu dorește nimic de la inculpat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, de către instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat argumente similare cu cele invocate în apel.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul își întemeiază recursul în baza pct. 6), 10), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată, că instanța de apel a cercetat împrejurările săvârșirii infracțiunii și circumstanțele cauzei, adoptând o soluție întemeiată.

Totodată l-a alegațiile recurentului, precum că instanțele de judecată au respins acțiunea civilă susținută de către succesorul părții vătămate, Colegiul penal stabilește, că conform declarațiilor succesorului părții vătămate Derivolcov N. (f.d. 241 v. 1) reiese, că aceasta a renunțat la acțiunea civilă înaintată de către Derivolcov Z., astfel potrivit art. 224 alin. (2) Cod de procedură penală "*retragerea acțiunii civile, acceptată de organul de urmărire penală sau instanță, impune încetarea procesului cu privire la acțiunea civilă, fapt ce împiedică intentarea ulterioară a aceleiași acțiuni în cadrul procesului penal*", iar în asemenea condiții temeiul invocat de către recurent, instanța de recurs îl va aprecia ca fiind unul declarativ și neîntemeiat.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră, că nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat de autor - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, specificat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală ca temei de casare, instanța de recurs menționează, că recurentul critică hotărârea dată în partea calificării infracțiunii în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, de către prima instanță menținută de instanța de apel și anume, că inculpatul a comis o infracțiune de huliganism agravat, prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Colegiul, consideră că nici acest temei pentru recurs invocat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform prevederilor părții generale a Codului penal.

Astfel, instanța de recurs menționează faptul, că potrivit învinuirii (f.d 139-143 v.1) unicul martor ocular a fost Derivolcov Nelli – fiica părții vătămate, care a declarat în instanța de judecată (f.d. 172-173, 186 v. 1), că ea fiind singură cu partea vătămată, inculpatul s-a apropiat de Derivolcov Z. l-a lovit odată și acesta a căzut, alte lovituri inculpatul nu a aplicat și nici nu a văzut să fi folosit careva obiecte cu

care să aplice lovituri (piatra). Mai mult, nici din raportul de expertiză medico-legală nr. 144 din 03 iulie 2013, nu reiese că inculpatul a folosit careva obiecte pentru cauzarea leziunilor corporale, fiind menționat faptul, că loviturile au fost aplicate cu obiect dur și contondent (posibil și piatra). În asemenea condiții, instanța de apel a dat o argumentare corectă referitor la respingerea probei și anume corpului delict (piatra), deoarece acesta a fost ridicată și anexată la materiale cauzei la data de 16 aprilie 2013 (f.d. 61-62 v. 1), nefiind indicat motivul imposibilității ridicării corpului delict la data de 09 august 2012, adică în momentul cercetării la fața locului. Astfel, instanțele de judecată, conducându-se de declarațiile unicului martor ocular, Derivolcov Nelli, just a calificat acțiunile inculpatului în prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal.

Deci, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei sau încadrare a acțiunilor inculpatului, care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reține, că inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, iar acțiunile acestuia au fost recalificate de către prima instanță în prevederile art. art. 287 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsă amendă în mărime de la 200 la 700 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar conform art. 16 alin. (3) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

În prezenta cauză penală au fost stabilite ca circumstanțe atenuante – recunoașterea vinovăției, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, iar circumstanțe agravante, nu au fost stabilite.

În consecință, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Cu referire la pct. 16) al aceluiași articol, Colegiul evidențiază, că norma dată prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă norma de drept

aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Însă, recurentul nu a menționat care anume normă de drept aplicată în hotărârea atacată contravine la vreo hotărâre adoptată anterior și care anume este hotărârea prin care a fost interpretată această normă.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind just calificate acțiunile inculpatului, căruia i-a fost stabilită o pedeapsă cu respectarea criteriilor de individualizare a pedepsei inculpatului, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui **Rabadji Ivan Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 26 august 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie